

ПРЕЗЕНТАЦІЇ, ЕЛЕКТРОННІ ПОРТФОЛІО ТА БЛОГФОЛІО В ІНШОМОВНІЙ ОСВІТІ: МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ І КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Рідель Т. М.

кандидат педагогічних наук, доцент

доцент кафедри іноземних мов

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

tridel@ukr.net

Реалізація вимог, що висуваються ДСО (Державний стандарт освіти) до якості освіти на різних рівнях, не можлива без застосування інноваційних освітніх технологій. Інноваційні технології в освітньому процесі покликані розвивати пізнавальну і творчу активність учнів, сприяти підвищенню якості освіти та ефективності використання навчального часу, зменшити кількість часу, що витрачається учнями на репродуктивну діяльність. На важливість застосування інноваційних технологій у сучасній освіті звертають увагу багато вітчизняних і зарубіжних учених, бо використання інноваційних технологій дає змогу значно урізноманітнити зміст, методи і форми навчання. Ба більше, інноваційні технології надають учням необмежений обсяг інформації, який можна ефективно використовувати як самостійну роботу [3, 6]. Особливо актуальним видається використання інноваційних технологій у навчанні іноземної мови.

Сучасні школярі та студенти є представниками покоління міленіалів («millennials»). Вони народилися і виростили в оточенні сучасних технологій, що призвело до зміни очікування студентами того, як викладачі повинні підносити матеріал [5, 7]. Одним із трендів сучасної освіти є дедалі більша інтеграція інноваційних освітніх технологій в освітній процес, однак це зовсім не означає, що будь-яке використання мультимедійних програм призведе до успішних результатів у навчанні. Навпаки, зараз, як ніколи раніше, вчителям і викладачам слід найретельніше підходити до вибору інноваційних освітніх технологій і дотримуватися принципів, що дадуть змогу впровадити ці технології найефективніше. Так, М. Міллер розглядає і звертає увагу на такі принципи, необхідні для використання інноваційних технологій.

1. Сигнальний принцип (Signalling Principle). Згідно з цим принципом, слід візуально виділяти тільки найважливіші аспекти матеріалу.

2. Принцип просторової близькості (Spatial Contiguity Principle). Цей принцип свідчить, що для кращого засвоєння матеріалу слід поміщати текст і зображення якомога ближче один до одного, а під час використання графіків поміщати текст там, де розміщені їхні найзначущі частини.

3. Принцип часової близькості (Temporal Contiguity Principle). Згідно з цим принципом слід вводити описи та пояснення одночасно з демонстрацією графіків і зображень, бо навіть невеликі проміжки часу не приведуть до бажаного результату.

4. **Сегментний принцип (Segmenting Principle).** Під час пояснення складного матеріалу або під час роботи зі студентами, які недостатньо добре знайомі з предметом, слід розбивати матеріал на коротші сегменти, а також дозволити студентам контролювати швидкість переходу від одного сегмента до іншого.

5. **Принцип попереднього тренування (Pretraining Principle).** Якщо студенти не знайомі з термінологією, яка буде використовуватися в презентації, необхідно створити окремий модуль, спрямований на детальне пояснення основоположних концептів.

6. **Модальний принцип (Modality Principle).** Студенти запам'ятовують матеріал краще, якщо графічні зображення підкріплюються аудіо супроводом, а не текстом, якщо тільки текст не містить технічні терміни або студенти не є носіями іншої мови [4, с. 155].

Крім презентацій, наступним нововведенням в освітньому процесі є електронне портфоліо. Так, портфоліо – це колекція робіт студента, відібрана ним самим або за допомогою викладача, що демонструє його прогрес у навчанні. Портфоліо надає можливість індивідуального оцінювання студентів і часто використовується в іншомовній освіті. Електронні портфоліо – це все та сама колекція робіт студента, однак ці роботи містять ще аудіо- та відеоматеріали, зібрані на одній електронній платформі. Створення електронних портфоліо також має відповідати певним правилам і вимагає виконання таких завдань [2].

1. Визначити мету, для якої створюється електронне портфоліо. Ця мета має бути спрямована на задоволення найважливіших освітніх потреб студентів.

2. Встановити, як буде використана інформація, що міститься в електронних портфоліо студентів.

3. Обрати тип електронного портфоліо: - портфоліо-колекція, яке може складатися з усіх робіт студента, з коментарями та спостереженнями викладача; - портфоліо-презентація, що міститиме в собі тільки найкращі роботи студента; - оцінювальне портфоліо, яке складається із системно відібраних робіт студента, з коментарями та спостереженнями викладача.

4. Співвіднести записи в портфоліо з видами діяльності на занятті. Це означає, що слід продумати, як звичні для студентів види діяльності можуть бути використані для ведення їхнього портфоліо.

5. Увести ведення портфоліо в обов'язковий вид діяльності студентів, поступово поповнюючи портфоліо впродовж, семестру, навчального року та ускладнюючи завдання.

6. Спланувати, як буде відстежуватися й оцінюватися прогрес студентів. У цьому випадку формальна оцінка не буде ефективним засобом оцінювання. Використання чек-листів, докладних рубрик і коментарів викладача дасть змогу найточніше охарактеризувати прогрес студентів.

7. Залучити студентів до процесу роботи над дизайном їхніх власних портфоліо відповідно до визначених критеріїв і рекомендацій.

8. Використовувати креативні способи моніторингу та оцінювання портфоліо студентів, наприклад:

- обирати кілька портфоліо щодня або щотижня і обговорювати їх з усіма студентами;

- надавати студентам час для оцінювання портфоліо один одного або просити студентів оцінити свої власні портфоліо.

Далі перейдемо до аналізу принципів використання відносно нового виду електронних портфоліо, що має назву блогфоліо (blogfolio), який набирає своєї популярності в іншомовній освіті. Блогфоліо – це інтерактивний онлайн блог, створений студентами з певною освітньою метою. Блоги найчастіше використовуються в іншомовному навчанні з метою поліпшення читання та письма іноземною мовою, збільшення залучення студентів до освітнього процесу, а також для надання можливості самовираження та розвитку креативності у студентів. Як і більш традиційні електронні портфоліо, блогфоліо має певні критерії, при дотриманні яких їх використання буде ефективним засобом для вивчення іноземної мови.

1. Одним із найважливіших критеріїв є вибір теми, на яку студенти вестимуть дискусію у своїх блогфоліо.
2. Далі, студентам необхідно надати ресурси, з використанням та аналізом яких вони зможуть покращити та розширити свої знання з обраної тематики блогфоліо.
3. Наступним кроком є поступове наповнення блогфоліо матеріалом, який студенти обрали на основі наданої їм інформації. На цьому етапі також слід заохочувати пошуки додаткової інформації та подання її в блозі.
4. На останньому етапі студенти мають не лише закінчити наповнення свого блогу, а й створити презентацію (у цьому разі кращим є використання хмарного сервісу Prezi) та на її основі записати власне відео, у якому розкриватиметься обрана для блогфоліо тема [1].

Таким чином, використання інноваційних технологій в освіті, зокрема у викладанні іноземних мов, дає змогу значно розширити та урізноманітнити види діяльності студентів, що, своєю чергою, позитивно впливає на результати освітнього процесу. Однак слід зазначити, що цього позитивного ефекту може бути досягнуто тільки за умови ретельного планування цілей, результатів і поточних видів діяльності, усі з яких мають бути спрямовані на задоволення освітніх потреб студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ananyeva, M. (2014). "Blogfolios" and their role in the development of research projects in an advanced academic literacy class for ESL students. Boston: Springer US.
2. Brown, J. D. (2013). *New ways of classroom assessment*. Alexandria, VA: Teachers of English to Speakers of Other Languages.
3. Camilleri, M. A., & Camilleri, A. C. (2017). Digital learning resources and ubiquitous technologies in education. *Technology, Knowledge and Learning*, 22 (1), 65-82.
4. Miller, M. D. (2014). *Minds online: Teaching effectively with technology*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.
5. Nikirk, M. (2012). Teaching millennial students. *Education Digest*, 77 (9), 41-44.
6. Stankić, R., Jovanović-Gavrilović, B., & Soldić-Aleksić, J. (2018). Information and communication technologies in education as a stimulus to economic development. *Ekonomski Horizonti*, 20 (1), 61-73.
7. Stewart, K. (2009). Lessons from teaching millennials. *College Teaching*, 57 (2), 111-117.